

Kriterier for godkjenning som lærebedrift i Oslo etter behandling i Yrkesopplæringsnemnda 20.11.2024

Godkjenningskriteriene skal bidra til å sikre den med opplæring i bedrift en opplæring som dekker læreplanen og et tilfredsstillende arbeids- og opplæringsmiljø etter Opplæringslovens § 7-10.

Kriteriene danner grunnlaget for Utdanningsetatens godkjenning av lærebedrifter etter lovens § 7-5 og eventuell tilbaketrekking av godkjenning etter § 7-9.

Yrkesopplæringsnemnda har i vedtak av 20.11.2024 og i tråd med Opplæringsforskriftens § 6-23 fjerde ledd fornyet Utdanningsetaten i Oslos fullmakt til å gjøre den faglige vurderingen av lærebedrifter (delegasjon av yrkesopplæringsnemndas myndighet). I tvilstilfeller oppfordrer Yrkesopplæringsnemnda Utdanningsetaten om å nyttiggjøre seg kompetansen i det enkelte fags yrkesutvalg. Dersom det er tvil om vilkårene for godkjenning av en lærebedrift er oppfylt, også etter at Utdanningsetaten har innhentet råd fra fagets yrkesutvalg, skal Utdanningsetaten løfte søknaden inn for vurdering i Yrkesopplæringsnemnda før Utdanningsetaten fatter vedtak.

Kriteriene under presiserer hvordan kravene i lov og forskrift skal forstås.

1) Lærebedriften må kunne gi opplæring i samsvar med læreplaner i lærefaget (§ 7-6)

Lærebedriften må dekke fagets læreplan gjennom egen produksjon, eller gjennom avtale om samarbeid med en eller flere andre godkjente lærebedrifter. Lærebedriften kan også oppfylle kravet ved å få bistand til opplæringen fra ett eller flere samarbeidsorganer (F§ 6-14).

- Lærebedriften må til enhver tid ha produksjon i faget. Bedrifter uten egen produksjon i det aktuelle lærefaget kan ikke godkjennes som lærebedrift.

- Lærebedriften må kunne gjennomføre opplæringen på norsk (§ 15-1). Det er en forutsetning for godkjenning at lærebedriftens interne opplæringsplan er på norsk, og at lærlingene kan bruke norsk som språk i opplæringen.

2) Lærebedriften må ha faglig ansvarlig og instruktør (§ 7-6)

En lærebedrift skal ha én eller flere faglig kvalifiserte personer som har ansvaret for opplæringen. For å godkjennes som faglig ansvarlig må vedkommende dokumentere fag-/svennebrev, mesterbrev, relevant høyere utdanning, eller minimum fem års allsidig praksis i utøvelse av lærefaget. I små fag, der det er vanskelig å finne faglig ansvarlig med formelle kvalifikasjoner, kan det være nødvendig å godkjenne annen relevant utdanning eller 5 års allsidig praksis. I nye lærefag vil det i en lang periode være aktuelt å godkjenne faglig ansvarlige med annen relevant utdanning eller 5 års allsidig praksis i faget.

Lærebedriften må også ha én eller flere instruktører som står for den daglige opplæringen (gir opplæring). Faglig ansvarlig og instruktør kan være samme person.

Kravene til faglig ansvarlig og instruktør gjelder for hver enkelt lærebedrift. Dersom to eller flere lærebedrifter samarbeider om opplæringen for den som har læretid i bedrift, gjelder kravet for alle lærebedriftene som inngår i samarbeidet.

Faglig ansvarlig og instruktør skal være ansatt i lærebedriften.

Det anbefales at faglig ansvarlige og instruktører deltar på instruktørkurs i regi av, eller i samarbeid med Utdanningsetaten i Oslo.

Bedriften må ha en ansvarlig leder (den som har myndighet på vegne av bedriften til å inngå lærekontrakter).

3) Lærebedriften må lage en plan for opplæringen (§ 7-10)

Bedriften må ha en plan som viser at opplæringen skjer i samsvar med den gjeldende læreplanen i faget. Ved samarbeid om opplæringen med andre lærebedrifter vil den ansvarlige lærebedriften være den som tegner

lærekontrakten. Planen for den enkelte lærling sikres gjennom lærekontraktene.

Målet med planen er å gjøre læretiden forutsigbar og systematisk for lærlingen og lærebedriften ved å:

- vise sammenhengen mellom arbeidsoppgavene i bedriften og læreplanen i faget
- sikre opplæring i hele læreplanen
- gi lærlingene mulighet til å involvere seg i og følge opp sin egen opplæring
- vise helheten i læreløpet med halvårsvurdering, oppfølgingssamtaler, kurs, tester osv.

4) Lærebedriften skal ha internkontroll for å sikre at opplæringen er i samsvar med opplæringsloven (§ 7-11)

Lærebedriften skal ha et kvalitetssystem som ivaretar kobling mellom læreplan, arbeidsoppgaver, halvårlige vurderingssamtaler og lærlingens dokumentasjon.

Lærebedriften skal årlig rapportere til fylkeskommunen om opplæringen den gir.

5) Lærebedriften skal ha registrert adresse i Oslo kommune (F § 6-13)

Bedriften skal være registrert i enhetsregisteret med adresse i Oslo kommune på det organisasjonsnummeret det søkes om godkjenning på.

Utdanningsetaten kan i enkelte tilfeller innvilge unntak fra dette kravet, etter en egen rutine for dette.

Kriteriene for godkjenning av lærebedrifter evalueres og eventuelt revideres ved behov, og en evaluering skal skje senest innen to år fra vedtakstidspunktet.